

Statnett
Pb 4904 Nydalen

0423 OSLO

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2017/11286 / AOD

Dato
30.11.2017

Delegasjonssak RO 46/2017

SVAR PÅ SØKNAD OM DISPENSASJON TIL MOTORFERDSEL OG UTLEGGING AV FIBERKABEL I FØRRE I VORMEDALSHEIA LANDSKAPSVERNOMRÅDE, GNR/BNR, 34/2, HJELMELAND KOMMUNE

Viser til din søknad datert 28.11.2017 om motorferdsel og utlegging av fiberkabel i Førrebotn i Vormedalsheia landskapsvernområde. Forvaltningssekretariatet for Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiene og Frafjordheiene har etter delegert mynde fatta det dette vedtaket 30.11.2017.

Med vennlig helsing

Alf Odden
Verneområdeforvaltar SVR

Brevet er godkjent elektronisk og sendast utan underskrift

Kopi
Hjelmeland kommune, Fylkesmannen i Rogaland

Vedtak

I medhald av kapittel III, kapittel IV, punkt 3 og kapittel VI, punkt 1. i Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde, får Statnett dispensasjon til å bruke helikopter i samband med linjearbeider i Førre i Vormedalsheia landskapsvernområde.

Dispensasjonen gjeld for så mange helikoptertransportar som nødvendig i tidsrommet 30.11-23.12.2017

Dispensasjonen blir gjeve med desse vilkåra:

- Flyginga mellom landingspunkta skal skje etter kortaste rute
- For å redusere forstyrring av bufe, vilt, jegerar og fotturistar, skal helikopteret så langt det er råd ikkje flyge lågare enn 300 m over bakken mellom landingspunkta
- Det må innhentast naudsynt landingsløyve frå grunneigar, samt Hjelmeland kommune.
- Dispensasjonen må være med under transportane.
- Når arbeida er ferdig, skal det sendast ein kort rapport til forvaltningssekretariatet over kor mange helioptertransportar som vart gjennomført.

I medhald av kapittel III og kapittel IV i Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde, samt §48 i naturmangfaldlova, får Statnett dispensasjon til å legge om lag 35 m fiberkabel på bakken, samt henge opp fiberkabel i eksisterande 22kV linje for ein strekning på om lag 1.7km i Førre i Vormedalsheia landskapsvernområde. Dispensasjonen omfattar og utskifting av master i nemnte 22kV linje.

Dispensasjonen blir gjeve med desse vilkåra:

- Vegetasjonen skal ikkje skadast ved gjennomføringa av tiltaka.
- Fibekabelen som ligg på bakken skal dekkast til.
- Fiberkabelen som hengast opp skal ha ein farge som ikkje skil seg ut frå eksisterande ledningar.
- Nye master i 22kV linja skal ha om lag same storleik og utforming som eksisterande master.

Klagerett

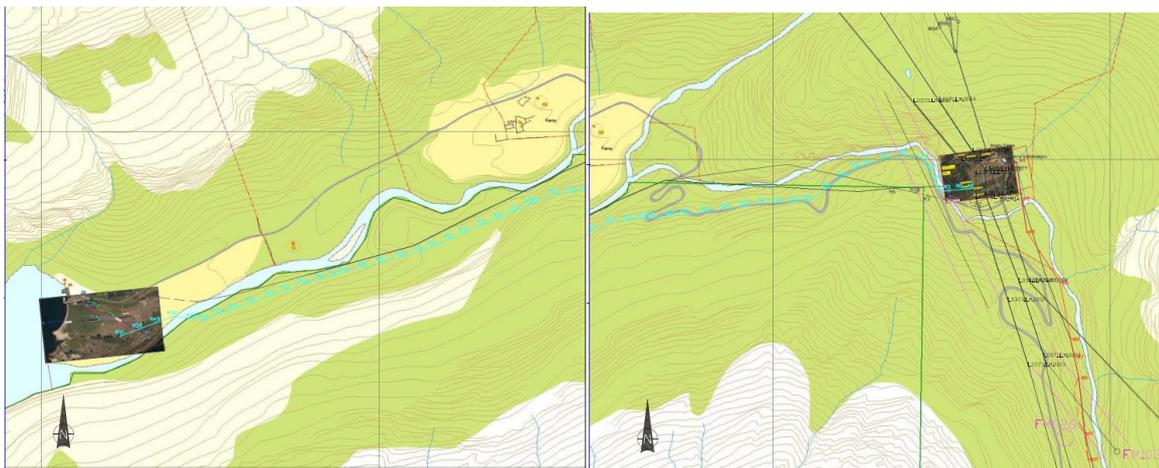
Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre veker frå den dagen brevet kom fram til påført adressat. Det er nok at klaga er postlagd innan denne fristen.

Skriftleg klage skal sendast til SVR, Postboks 24, 4748 Rysstad eller post@svr.no. Oppgjev kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad datert 28.11.2017, samt Statnett si orientering om tiltaka i e-post og telefonsamtale 13.11.2017.

Statnett søker om dispensasjon til og legge ut 35m fiberkabel på bakken og henge opp fiberkabel i eksisterande 22kV linje, for ein strekning på 1.7 km ved Førre i Vormedalsheia landskapsvernområde. Det søkast og om å få skifte ut nokre av dei eksisterande mastene i 22kV linja. Det søkast og om nødvendig helikoptertransport for å få gjennomført tiltaka. Arbeida skal gå føre seg i november og desember 2017. Arbeida skal gå føre seg heilt i utkanten av Vormedalsheia landskapsvernområde på sørsida av Førreåno. Formålet med tiltaka er og knyte riggområdet i Førrebotn til nettforbindelsen i Førre stasjon litt lenger inn i dalen. Dette tiltaket er ein nødvendig del av dei pågåande anleggsarbeida på 420kV linja mellom Lysebotn og Sauda.

Kart over Førre. Eskisterande 22kV linje er markert med lyseblått.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Vormedalsheia landskapsvernområde av 19.04.1991.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Vormedalsheia vart verna ved kgl. Res. av 19. april 1991. Føremålet med vernet er etter kapittel III i verneføreskriftene å ta vare på eit særmerkt og vakkert høgfjellslandskap som inneheld sjeldsynte og sårbare naturelement.

Motorisert ferdsel i verneområde blir regulert av kapittel IV, punkt 3 i verneføreskrifta. Her heiter det at motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, samt landing med luftfartøy er i utgangspunktet forbode. I kapittel VI, punkt 1. heter det vidare at forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til motorferdsel i utmark og vassdrag og landing med luftfartøy.

Utlegging og opphenging av kabler i verneområde blir regulert av kapittel IV, punkt 13 i verneføreskrifta. Her heiter det at mellom anna framføring av luftledningar er forbode. I kapittel V, punkt 2. heter det vidare at «*Vanleg vedlikehald og drift av eksisterande bygningar, kraftliner, kraftverksinstallasjonar, vegar, innretningar m.v. nemde under pkt. IV 1. når dette vert tilpassa landskapet og lokal byggeskikk*». Etter forvaltningsstyresmakta si vurdering vil dei omsøkte tiltaka medføre nye naturinngrep, og kan derfor ikkje reknast som vanleg vedlikehald og drift. Det er derfor nødvendig med ein dispensasjon etter §48 i naturmangfaldslova dersom dei omsøkte tiltaka skal kunne gjennomførast.

I §48 i Naturmangfaldslova heiter det at "Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig".

Rundskrivet *Forvaltning av verneforskrifter* (Miljødirektoratet 2014) gir føringer for dispensasjonsbehandling etter § 48. I følge rundskrivet må følgende to vilkår begge være oppfylt for å kunne gi dispensasjon:

1. Tiltaket kan ikkje påverke verneverdiane nemneverdig.
2. Tiltaket må ikkje vere i strid med formålet med vernet.

Miljødirektoratet understrekar at høvet til å gi dispensasjonar etter § 48 er snevert:

"Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidige eller forbigående

forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak”.

I rundskrivet heter det vidare at: *”I vurdering av om tiltaket eller aktiviteten er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Et tiltak eller en aktivitet kan være i strid med verneformålet dersom tiltaket eller aktiviteten på sikt eller over tid kan ha negativ innvirkning på verneformålet”.*

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Frafjordheiane landskapsvernområde. Verneområdestyret har i styresak 6/16, delegert avgjerdslemynde for dispensasjonssøknadar i kurante saker til verneområdeforvaltarane. I tråd med punkt 6.2 i vedtektene for verneområdestyret omfatter dette:

1. Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
2. Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Verneområdestyret og AU har ved fleire høve gjeve Statnett dispensasjon til ulike tiltak i samband forsterking av linjenettet i dei ulike verneområda. Det eksisterer derfor ein etablert forvaltningspraksis for denne type saker.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Den omsøkte ledningstraseen ligg om lag 10-220 moh i ei relativt bratt skogdekte fjellside på sørsida av Førreåno. Vegtasjonen i området består av bjørk, gras og urter, og er stadvis relativt næringskrevjande.

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserar seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarende informasjon i Temakart Rogaland. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det registrert fleire raudliste artar i Førre. Det er samstundes ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, trua eller nær trua artar på Norsk røddliste for artar 2015 eller andre verdifulle artar, som vil ta skade av linjearbeid og helikoptertransport på denne tida av året. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalte naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk røddliste for naturtypar 2011 eller andre verdifulle naturtypar som vil ta skade av omsøkt linjearbeid og motorferdsel. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike artar og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Denne delen av Vormedalsheia blir i svært liten grad brukt av villreinen.

Kunnskap om kulturminne i området baserar seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.asketadden.no). Her er det ikkje registrert kulturminne som kan ta skade av motorferdsel det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om ”Føre var prinsippet” vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Det er fleire tekniske inngrep i samband med karafutbygging og kraftlinjer i Førreområdet. Det står og fleire bygningar i området. I verneområdet er det ikkje andre tekniske inngrep enn om lag 1.7 km 22kV linje og om lag 1km av anleggsvegen frå Førre til Glommedalen. Normalt er det lite ferdsel i området, men i samband med Statnett sine linjearbeider vil

ferdsla i området bli stor dei neste 3-4 åra. Det er ikkje gjeve andre helikopterløyver i denne delen av verneområdet, men helikoptertrafikken rett på utsida vil bli omfattande dei neste åra. Den samla belastning av økosystemet i området må derfor karakteriserast som svært stor. Etter forvaltningssekretariatet si vurdering vil dei omsøkte transportane ha eit såpass avgrensa omfang i tid og rom, at dei berre i liten grad føre til større belastning på økosystemet i område.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. I høve til transportbehovet som er skissert i søknaden, vurderer forvaltningsmyndigheita bruk av helikopter som det beste alternativet for gjennomføring av tiltaka.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Det omsøkte tiltaket vil i svært liten grad ha ein negativ innverknad på verneverdiane i Vormedalsheia landskapsvernområde og kjem ikkje i konflikt med verneføremålet.